

LAUDATIO

în onoarea

Doamnei Virginia ZEANI,

solistă română de operă, prestigioasă soprană lirică,

cu ocazia acordării Distincției „ALAE” a

Consiliului Județean Mureș

Doamna Virginia Zeani este una dintre cele mai mari voci ale operei din toate timpurile. Inegalabila cântăreață, poate cea mai prestigioasă soprană lirică de la jumătatea secolului al XX-lea a fost timp de douăzeci și cinci de ani „prima donna assoluta” a Teatrului de Operă din Roma.

S-a născut, primind numele de acasă, Zehan, pe 21 octombrie 1925, la Solovăstru, în județul nostru. În copilărie, pleacă și se stabilește cu părinții la București, unde, atrasă iremediabil de farmecul muzicii de operă, va urma studii de canto cu Lucia Anghel, țintind inițial registrul vocal de mezzo-soprană, după care va aprofunda studiile de canto cu ilustra soprană de operă, rusoaica, Lydia Șipkowska, una dintre titanicele voci ale începutului de veac, parteneră memorabilă de scenă a lui Caruso, ori Șaliapin. Dorința continuă de perfecționare și afirmare, o determină să plece la vârsta de 22 de ani, în Italia, unde se va stabili pentru un timp îndelungat.

Astfel, în 1947, două tinere excepționale ajungeau, pe căi foarte diferite și cu pregătiri diferite, în Italia, patria absolută a operei. Prima, Virginia Zeani, venea din România, cu unul dintre ultimele pașapoarte regale acordate înainte ca domnia absolută a comunistilor să înceapă. Cealaltă, Maria Calas, venea din Grecia, via New York, pe un vas rusesc. Amândouă urmau să aibă cariere internaționale excepționale și să rămână în istoria muzicii lirice pentru totdeauna. În timp ce Maria Calas a fost supranumită „La Divina”, Virginia Zeani a primit numele de „L’Assoluta”.

În Italia, pentru Virginia începe o nouă etapă de „lustruire” a aurului corzilor vocale, prin știința muzicală aprofundată cu marele tenor Aureliano Pertile, precum și cu alți profesori prestigioși, de la Milano. Acum, numele artistei se va preschimba din Zehan, în Zeani și va rămâne astfel pentru totdeauna, gravat în columna muzicii universale!

Primul său rol, Violetta din La Traviata de Giuseppe Verdi, pe scena Teatrului Duse din Bologna, i-a deschis, în primăvara lui 1948, porțile către teatrele de operă ale Italiei.

Din mai 1948 până în 1982, când și-a încheiat cariera de scenă cu rolul Marie din „Dialogul Carmelitelor”, Virginia Zeani a dat viață unui număr de aproximativ 70 de roluri, în mai mult de 2.000 de reprezentații, justificând după toate criteriile posibile titulatura „L’Assoluta”, care îi fusese atribuită de presa italiană.

Pivotul carierei sale l-a constituit rolul Violetta Valéry din „Traviata”, pe care l-a întruchipat un sfert de secol. A încântat publicul de operă cu vocea ei extinsă pe trei octave, interpretând roluri alături de parteneri celebri (Beniamino Gigli, Franco Corelli, Giuseppe Di Stefano, Mario del Monaco, Placido Domingo, Luciano Pavarotti), sub prestigioase baghete dirijorale (Tullio Serafin, Herbert von Karajan, Zubin Mehta, Carlo Maria Giulini).

A fost pe cele mai mari scene ale lumii: Teatro alla Scala din Milano, Opera di Roma, Metropolitan Opera din New York, în teatre de operă din Marea Britanie, Irlanda, Spania, Franța, Portugalia, Statele Unite ale Americii și la încoronarea Reginei Angliei.

Partener de viață și de scenă i-a fost celebrul bas Nicola Rossi-Lemeni, artist liric de excepție, totodată pictor și poet, împreună având pe unicul fiu, Alessandro.

CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ

De o frumusețe aparte, Virginia Zeani a adăugat măiestriei vocale necesare rolurilor și un instinct dramatic extraordinar, marcat nu numai prin inteligența frazării, dar și prin mișcarea scenică și prin capacitatea de a transmite emoție prin sunet.

Virginia Zeani a înregistrat pe discuri mai multe albume selective și versiuni complete ale operelor "La Traviata" de Verdi și "Tosca" de Puccini.

De pe scenă s-a retras în 1983 și a devenit una dintre cele mai apreciate profesoare de canto la nivel mondial, stabilindu-se în Statele Unite ale Americii, unde trăiește și în prezent.

În Statele Unite, unde a predat master class-uri la prestigioasa Indiana University din Bloomington l-a avut ca elev pe Andrea Bocelli.

Ca profesor, a lansat cel puțin jumătate dintre marile voci ale Americii anilor '90.

Majoritatea publicațiilor din America o plasează printre cele mai importante 500 de personalități din istoria Americii, fiind numită și „legenda discretă”.

Virginia Zeani iubește locul unde s-a născut - un sătuc pierdut printre dealuri, lângă Reghin.

Interviurile acordate la întoarcerea în țară relevă faptul că, marea artistă nu și-a uitat originile, amintindu-și cu plăcere și nostalgie de anii copilăriei, petrecuți la Solovăstru, satul ei natal.

„Pentru mine, până la 6 ani și jumătate, viața era ideală - chiar dacă la Solovăstru unde m-am născut, nu aveam curent electric sau străzi pavate. Ascultam frazele muzicale de la horă și le țineam minte, răspundeam mamei și bunicii în cântec atunci când mă întrebau ceva, cântam să-mi aud ecoul, pe dealuri, singură. Apoi, când am plecat spre București, am descoperit că viața e așa de interesantă, încât am ceva de învățat în fiecare zi. De atunci, viața a rămas pentru mine o curiozitate continuă, deși, pe măsură ce află tot mai multe, realizezi că știi tot mai puțin. Entuziasmul pe care l-am avut când eram mică îl regălesc acum, alături de frică, exact ca în copilărie: entuziasmul de a descoperi ceva nou și teama că ceea ce descopăr s-ar putea să nu fie ceea ce mă aștept să descopăr”, rememorează Virginia Zeani.

Virginia Zeani este laureată a peste 30 de premii și ordine de merit pentru interpretare, inclusiv Premiul Puccini în 1992, Premiul Verdi în 1975, Premiul Commendore al Republicii Italiene și cea mai mare distincție acordată de Casa Regală a României, NIHIL SINE DEO. În 2010, Classical Singer - revista Operei din New York - a numit-o Profesorul Anului.

Președintele Universității din Indiana, Michael A. McRobbie i-a acordat Medalia de Excelență sopranei Virginia Zeani, distins profesor emerit la Școala de Muzică Jabobs a Universității Indiana, spunând despre aceasta "Profesorul Zeani este o legendă a Operei, cunoscută pentru vocea ei frumoasă, tehnica remarcabilă și pentru puternica prezență scenică. Pe parcursul lungii și distinsei sale cariere didactice a îndrumat și a instruit mulți studenți care au devenit performeri aclamați. Profesorul Zeani reprezintă marea comunitate a savanților care se extinde cu mult dincolo de zidurile unei academii".

Când spui Virginia Zeani peste hotare oamenii se înclină fiindcă româncă născută la Solovăstru, lângă Reghin, într-o familie săracă, este considerată cea mai mare artistă lirică a secolului XX. Într-o ediție excepțională emisiunea "Doamne de poveste" a recreat portretul unei românce care a cântat pe marile scene ale lumii și la încoronarea Reginei Angliei.

Pentru succesul internațional și realizările de excepție pe tărâmul muzicii de operă, pentru calitatea de a fi o adevărată ambasadoare a României în domeniul culturii, dorim să ne exprimăm aprecierea prin acordarea distincției „ALAE”, doamnei Virginia Zeani.

Vasile CAZAN

Director

Filarmonica de Stat Tîrgu-Mureș

